Зареєстровано Міністерством
соціальної політики України

Реєстраційний номер 47 від 18 липня 2017 р.

Рекомендації реєструючого органу 5746.05/02-17/27 Від 18.07.2017
(вихідний номер і дата надсилання листа)

Уповноважена особа реєструючого органу _____ В.В. Іванкевич
(підпис) (ініціали та прізвище)

ТЕРИТОРІАЛЬНА УГОДА

між Запорізькою обласною державною адміністрацією,
Запорізькою обласною федерацією роботодавців та
Запорізькою обласною радою профспілок
на 2017-2020 роки

ТЕРИТОРІАЛЬНА УГОДА
між Запорізькою обласною державною адміністрацією,
Запорізькою обласною федерацією роботодавців
та Запорізькою обласною радою профспілок
на 2017-2020 роки

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Територіальну угоду (далі – Угода) укладено між Запорізькою обласною державною адміністрацією, Запорізькою обласною федерацією роботодавців та Запорізькою обласною радою профспілок (далі – Сторони), відповідно до Конституції України, Законів України «Про колективні договори і угоди», «Про соціальний діалог в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» та інших нормативно-правових актів.

2. Угода укладена з метою об'єднання зусиль Сторін на забезпечення: узгодження інтересів працівників та роботодавців, створення кращих умов для збереження, відтворення і розвитку трудового та людського потенціалу регіону, удосконалення економічних, виробничих, соціально-трудових відносин, регіональної соціально-економічної політики створення гідних умов праці, рівних прав та можливостей жінок та чоловіків на договірній основі та партнерських засадах для попередження соціальної напруги в регіоні.

3. Сторони визнають Угоду як нормативний акт соціального діалогу.

Положення Угоди розповсюджуються на підприємства (організації, установи) незалежно від форм власності. Її положення діють безпосередньо, є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами в області, що перебувають у сфері дії сторін, через територіальні угоди іншого рівня та колективні договори відповідно до чинного законодавства.

4. Реалізація Угоди здійснюється з урахуванням прогнозних показників розвитку області, визначених програмами соціально-економічного та культурного розвитку області на 2017-2020 роки.

5. Територіальна Угода враховує норми і положення Генеральної Угоди як мінімальні, та включає положення, що перевищують ці норми з урахуванням особливостей регіону, необхідності міжгалузевої координації основних соціальних гарантій. Вони мають бути обов'язково розглянуті при визначені на виробничому рівні мінімальних норм, під час укладення колективних договорів. Виходячи з можливостей підприємства (установи, організації), вони можуть їх перевищувати.

6. Угода є основою для розроблення та укладання територіальних угод на міському (містах обласного значення) та районному рівнях.

7. Прийняті Сторонами домовленості є обов'язковими для виконання. Жодна зі Сторін не може в односторонньому порядку призупинити виконання прийнятих зобов'язань. У період дії Угоди Сторони можуть за взаємною домовленістю вносити до неї зміни і доповнення.

8. Сторони рекомендують підприємствам укладати колективні договори або вносити зміни та доповнення до них до 1 березня відповідного року, не допускаючи погіршення умов, норм і положень порівняно з законодавством та Угодами.

9. Сторони керуватимуться принципами недопущення дискримінації у сфері трудових відносин за ознаками статі, раси, політичних, релігійних та інших переконань, етнічного, соціального походження, віку, стану здоров'я, підозри чи наявності захворювання на ВІЛ/СНІД, сімейного та майнового стану, сімейних обов'язків, членства у професійній спілці чи іншому об'єднанні громадян, а також за іншими ознаками, не пов'язаними з характером роботи або умовами її виконання.

Сторони сприятимуть включенню основних положень Угоди до комплексних та цільових програм економічного та соціального розвитку регіону, домагатимуться фінансового забезпечення цих положень при формуванні проектів місцевих бюджетів.

II. СПРИЯННЯ ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ, ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ВИРОБНИКА ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗРОСТАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ

СФЕРА ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ТА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ВИРОБНИЦТВА

1. Сторони зобов'язалися докладати спільних зусиль, спрямованих на:

1) розвиток внутрішнього ринку, зниження імпортозалежності, підтримку вітчизняного виробництва, в першу чергу, шляхом забезпечення прозорої податкової, тарифної та митної політики, забезпечення поліпшення умов роботи бізнесу при внесенні змін до митного та податкового законодавства;

2) подолання технологічної відсталості та прискорення оновлення основних засобів з метою підвищення конкурентоспроможності підприємств та створення сучасних робочих місць;

3) створення умов для легалізації трудових відносин та збільшення економічної активності населення, сталого скорочення нелегальної (тіньової)

зайнятості в регіоні;

4) проведення консультацій:

з основних напрямів щорічних програм соціально-економічного розвитку регіону;

адресної підтримки окремих категорій громадян;

щодо відновлення виробництва та запобігання можливому банкрутству підприємств;

5) ініціювати включення до проекту Програми підтримки та розвитку агропромислового комплексу Запорізької області на 2016 - 2020 рр. заходів щодо стимулювання збільшення виробництва та покращення якості сільськогосподарської продукції шляхом організації змагання зі збору врожаю зернових культур і виробництва молока та заохочення кращих працівників;

6) провести інформаційно-консультативну роботу з галузевими профспілками у разі реформування підприємств та організацій відповідної галузі для забезпечення соціального захисту працівників;

7) провести консультації із Сторонами стосовно проектів основних прогнозних показників економічного та соціального розвитку регіону.

2. Запорізька обласна державна адміністрація зобов'язуються:

1) забезпечувати дотримання процедури погодження із соціальними партнерами проектів розпоряджень з питань праці, економічної, тарифної, соціальної політики;

2) забезпечувати подальший розвиток основних елементів інфраструктури аграрного ринку шляхом формування прозорих та ефективних каналів надходження продукції від виробника до споживача;

3) проводити щорічний моніторинг щодо створення в області ефективного контролю за якістю і безпекою харчових продуктів. Вживати заходи щодо створення торговельної мережі з екологічно чистою продовольчою продукцією;

4) проводити акції «Купуй українське», при проведенні міських та районних ярмарок залучати до участі в них у першу чергу місцевих товаровиробників;

5) розвиток внутрішнього ринку та підтримку регіонального виробництва шляхом розробки та виконання заходів Програми підтримки та розвитку агропромислового комплексу Запорізької області на 2016-2020 рр.;

6) у межах фінансових можливостей здійснювати технічне переоснащення житлово-комунального господарства, впровадження енергозберігаючих технологій, ощадливого використання енергоносіїв, необхідних для виробництва (надання) житлово-комунальних послуг;

7) залучати до участі в зустрічах, нарадах, засіданнях колегій, роботі консультативно-дорадчих органів з розгляду соціально-економічних питань представників профспілок області, галузевих профспілок, представників обласних та галузевих організацій роботодавців;

8) розглядати звернення профспілок щодо застосування заходів впливу до керівників госпрозрахункових підприємств державної та комунальної форм власності, які неспроможні організувати їх безперебійну роботу та допустили заборгованість із заробітної плати, а також не виконують колективні договори;

9) залучати представників Сторін лише за поданням їх керівних органів як експертів, консультантів, представників у конкурсних комісіях інших органах на всіх рівнях управління в області для посилення контролю за прийняттям рішень щодо ефективності використання бюджетних коштів;

10) сприяти стабільній роботі підприємств житлово-комунального господарства та транспорту шляхом ініціювання своєчасне внесення для затвердження економічно обґрунтованих тарифів з урахуванням норм в оплаті праці передбачених відповідними галузевими угодами;

11) ініціювати опрацювання та громадське обговорення оптимальних шляхів розвитку транспортної мережі області;

12) сприяти у перепідготовці медичних працівників (згідно чинного законодавства) для подальшого працевлаштування у зв'язку з реформуванням галузі охорони здоров'я та оптимізацією мережі закладів охорони здоров'я.

3. Запорізька обласна федерація роботодавців зобов'язується:

1) створювати в усіх сегментах економіки області необхідні умови для зовнішньоекономічної орієнтації, використання наявних можливостей від введення в дію Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, запровадження зони вільної торгівлі;

2) залучати представників профспілкових організацій підприємств області до підготовки рішень стосовно розроблення (крім новостворених суб'єктів господарювання) та внесення змін до:

статутів підприємств у частині повноважень профспілок представляти інтереси працівників та захисту їх соціально-економічних та трудових прав;

внутрішніх документів підприємств (правил трудового розпорядку, програми розвитку персоналу тощо);

3) сприяти удосконаленню законодавства та системи стандартизації, розроблення, впровадження і функціонування систем управління якістю, екологічного управління та у сфері енергоефективності, впровадженню відновлювальних джерел енергії та альтернативних видів палива;

4) забезпечувати виконання положень галузевих, територіальних угод, колективних договорів підприємствами, установами, організаціями, незалежно від форми власності і підпорядкування;

5) сприяти створенню первинних профспілкових організацій на підприємствах, організаціях і установах області.

4. Запорізька обласна рада профспілок зобов'язується:

1) брати участь у розробці щорічних програм економічного та соціального розвитку області, сприяти їх реалізації;

2) вимагати від роботодавців укладання колективних договорів на підприємствах усіх форм власності, в яких передбачати заходи щодо розвитку виробництва, підвищення його ефективності та конкурентоспроможності;

3) надавати безкоштовну юридичну допомогу працівникам, трудовим колективам, проводити навчання профактиву, працівників господарських органів з питань чинного законодавства, що регулює соціально-економічні, виробничі та трудові відносини;

4) проводити у трудових колективах спільно з об'єднаннями організацій роботодавців роботу щодо залучення працівників до управління виробництвом, вирішення проблем підвищення його ефективності і продуктивності праці, якості продукції, зменшення її собівартості;

5) спільно з роботодавцями розвивати трудове змагання на підприємствах, поширювати його передовий досвід. Створювати умови для відновлення наставництва;

6) інформувати Головне управління Держпраці у Запорізькій області про ухилення від участі у переговорах щодо укладення чи доповнення колективних договорів, угод або порушення і невиконання колективних договорів;

7) проводити роботу щодо виявлення фактів діяльності або бездіяльності посадових осіб, які спричинили перешкоди у роботі суб'єктів господарювання та призвели до погіршення умов їх функціонування. У разі виявлення таких фактів, вживати заходів до їх усунення в порядку, передбаченому законодавством.

СФЕРА ЗАЙНЯТОСТІ

1. Для забезпечення зайнятості населення, збереження та розвитку трудового потенціалу Сторони домовилися:

1) вносити погоджені пропозиції щодо розробки державних і галузевих стандартів освіти, кваліфікаційних характеристик, професійних стандартів;

2) проводити підвищення кваліфікації працівників не рідше одного разу на 5 років, а також проводити професійну перепідготовку та підвищувати кваліфікацію працівників у періоди їх неповної зайнятості та для працівників, які перебувають під загрозою вивільнення;

3) проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу через ЗМІ про ризики і негативні наслідки нелегального працевлаштування, зокрема в питаннях соціального захисту;

4) сприяти виконанню Програми зайнятості населення Запорізької області та на засіданнях колегії облдержадміністрації розглядати інформацію щодо стану ринку праці в регіоні та реалізації Програми зайнятості населення Запорізької області.

За підсумками року інформувати соціальних партнерів про виконання Програми зайнятості населення та стан ринку праці області, забезпечувати їх аналітичними матеріалами.

Зменшити протягом дії Угоди рівень безробіття, визначеного за методологією МОП, не менше ніж на 0,2 відсоткових пункти;

5) опрацювати Положення про організацію та проведення конкурсів професійної майстерності серед молодих робітників та учнів ПТНЗ для підвищення престижу актуальних для регіонального ринку праці професій;

6) розширювати сфери застосування праці у сільській місцевості за рахунок розвитку глибинної переробки сільськогосподарської продукції, фермерства, сімейного бізнесу, зеленого туризму, народних промислів;

7) здійснювати щоквартальне комплексне вивчення стану ринку праці в регіоні. Проблемні питання щодо стану ринку праці в області, та можливі шляхи їх вирішення розглядати на засіданнях обласного координаційного комітету сприяння зайнятості населення;

8) забезпечувати виконання заходів щодо легалізації зайнятості та доходів населення.

2. Запорізька обласна державна адміністрація зобов'язується:

1) використовувати весь комплекс соціального і правового захисту, встановленого законодавством військовослужбовцям та їх сім'ям, які призвані під час мобілізації, та беруть участь в Антитерористичній операції, та сім'ям загиблих учасників АТО, Революції Гідності;

2) сприяти створенню умов щодо надання виробничої бази для проходження учнями професійно-технічних навчальних закладів виробничої практики;

3) сприяти професійній реабілітації та зайнятості інвалідів, які бажають працювати, згідно з чинним законодавством;

4) розвивати систему професійної орієнтації і психологічної підтримки учасників бойових дій в зоні АТО, які частково втратили працездатність і не можуть на рівних конкурувати на ринку праці.

3. Запорізька обласна федерація роботодавців зобов'язується:

1) сприяти підвищенню конкурентоспроможності трудових ресурсів, запровадженню кредитної системи професійної освіти і навчання сумісної з європейськими кредитними системами вищої та професійної освіти;

2) здійснювати обов'язкове працевлаштування випускників професійно-технічних, вищих I-IV рівнів акредитації навчальних закладів, що навчалися за заявками і направленнями підприємств;

3) забезпечувати працевлаштування пільгових категорій громадян, які неконкурентоспроможні на ринку праці на забронювані робочі місця у т.ч. випускників навчальних закладів;

4) рекомендувати надавати працівникам, які одержали не пізніше ніж за 2 місяці попередження про звільнення, вільний від роботи час для пошуку нового місця працевлаштування, але не менше ніж 8 годин на місяць, з оплатою не менше 2/3 тарифної ставки (окладу). Конкретні умови надання такої можливості визначаються у колективному договорі;

5) сприяти включенню до колективних договорів заходів щодо проведення робіт по створенню на підприємствах, в установах та організаціях сприятливих економічних та соціальних умов для демобілізованих із зони АТО військовослужбовців, забезпечення гарантій щодо професійного навчання, підвищення кваліфікації та перепідготовки;

6) розвивати систему професійної орієнтації молоді, підвищення її мотивації до трудової діяльності за професіями і спеціальностями, затребуваними на ринку праці;

7) брати участь у підготовці майбутніх спеціалістів з метою наближення до вимог виробництва;

8) не допускати необґрунтованих звільнень працівників передпенсійного віку (за п'ять років до настання пенсійного віку) у разі прийняття рішення про скорочення чисельності або штату працівників.

4. Запорізька обласна рада профспілок зобов'язується:

1) брати участь у розробці та реалізації програм зайнятості населення, а також в роботі обласної тристоронньої соціально-економічної ради та координаційного комітету сприяння зайнятості населення;

2) здійснювати громадський контроль за виконанням законів, інших нормативно-правових актів з питань праці та зайнятості;

3) вживати заходів щодо недопущення масового вивільнення працівників на підприємствах, в установах та організаціях області. Вносити у разі потреби пропозиції відповідним органам виконавчої влади та роботодавцям про перенесення строків, тимчасове припинення або скасування заходів, пов'язаних з масовим вивільненням працівників, які є обов'язковими для розгляду;

4) здійснювати представництво та захист трудових, соціально-економічних прав та інтересів своїх членів в органах державної влади та місцевого самоврядування, у відносинах з роботодавцями, а у разі необхідності – у судових органах. Делегувати своїх представників для участі у роботі примирних комісій та інших органів, які розглядають колективні трудові спори;

5) вжити заходів щодо усунення порушень законодавства про працю роботодавцями при вивільненні працівників, у необхідних випадках представляти їх інтереси в органах, що розглядають трудові спори.

5. Сторони рекомендують для включення до колективних договорів питання щодо:

1) залучення представників профспілкових організацій до роботи в органах управління суб'єктів господарювання;

2) запровадження суб'єктами господарювання програм та стандартів соціальної відповідальності бізнесу щодо професійної підготовки та підвищення кваліфікації працівників;

3) визначення обсягів професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців з вищою освітою та кваліфікованих робітників, як у навчальних закладах, так і безпосередньо у роботодавця відповідно до стратегії розвитку підприємства. Запровадити дуальну форму підготовки кадрів у співпраці з навчальними закладами;

4) відновлення наставництва, удосконалення професійного навчання працівників безпосередньо на виробництві, запровадження системи підтвердження кваліфікації за робітничими професіями за результатами неформального навчання;

5) створення умов проведення професійної перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників у періоди їх неповної зайнятості та для працівників, які перебувають під загрозою вивільнення;

6) критеріїв масових вивільнень та заходів щодо забезпечення зайнятості працівників, які підлягають вивільненню, в тому числі можливість перенавчання працівників новим професіям до закінчення строку попередження про вивільнення.

ІІІ. ОПЛАТА ПРАЦІ

1. Сторони домовилися:

1) темпи зростання середньої заробітної плати на підприємствах, організаціях не бюджетної сфери усіх форм власності, де її розмір є меншим від 1,5 мінімальні заробітної плати, мають бути вищими, ніж прогнозний індекс споживчих цін на відповідний рік.

2) темпи зростання середньої заробітної плати на підприємствах, організаціях не бюджетної сфери в усіх форм власності, де її розмір перевищує 3 (три) мінімальні заробітні плати, визначаються колективними договорами з дотриманням гарантій, встановлених чинним законодавством.

3) розмір заробітної плати некваліфікованого працівника не бюджетної сфери за повністю виконану норму робочого часу у нормальних умовах праці повинен перевищувати розмір мінімальної заробітної плати, визначеної законом;

4) установити рекомендовані переліки і розміри доплат та надбавок до тарифних ставок, окладів і посадових окладів працівників, підприємств, установ і організацій, що мають міжгалузевий характер (крім бюджетної сфери), для встановлення у колективних договорах згідно із додатком 4;

5) здійснювати постійний моніторинг за своєчасністю і повнотою виплати заробітної плати та сплати єдиного соціального внеску. У разі виникнення

загрози або підтвердження фактів несвоєчасності або неповної виплати заробітної плати та сплати єдиного соціального внеску вживати спільних оперативних заходів;

6) у 2017 році забезпечити темпи зростання середньої заробітної плати не менш ніж на 130 % до попереднього року та щороку при формуванні програм соціально-економічного розвитку регіону на відповідний рік передбачати зростання середньої заробітної плати на 5 відсоткових пунктів більше, ніж прогнозний рівень інфляції;

7) у разі перевищення фактичного рівня інфляції над прогнозним більш ніж на 2 відсоткові пункти сторони протягом двох тижнів проводять консультації і переговори щодо запровадження компенсуючих механізмів знецінення трудових доходів, рішення про що оформлюється додатком до цієї Угоди;

8) проводити постійний моніторинг та регулярно, але не рідше ніж один раз на півріччя обмінюватися інформацією (розглядати за участю відповідних сторін на відповідних рівнях) про стан дотримання положень Угоди у сфері оплати праці та заходи, що вживаються для усунення виявлених порушень;

9) вживати системних заходів для формування негативного ставлення у суспільстві до несвоєчасної виплати та тіньової заробітної плати;

10) сприяти збільшенню частки основної заробітної плати в структурі фонду оплати праці до кінця 2017 року – до 64 %;

11) конкретний розмір мінімальних ставок (окладів) заробітної плати, міжпосадові, міжрозрядні співвідношення встановлюються в галузевих угодах і колективних договорах;

12) забезпечити встановлення розміру посадового окладу техніка (без категорії) не нижче рівня місячної ставки кваліфікованого робочого третього розряду;

13) рекомендувати диференціацію в посадових окладах управлінського персоналу вищої ланки та тарифних ставок працівників основного виробництва у співвідношенні 1 до 5-7;

14) систематично проводити аналіз рівня життя населення області та готувати пропозиції щодо удосконалення регіональної політики оплати праці. Сприяти створенню умов щодо стабільного зростання реальної заробітної плати;

15) вивчати та аналізувати стан нормування праці на підприємствах із наданням організаційно-методичної допомоги щодо вдосконалення цієї роботи;

16) забезпечувати контроль за дотриманням гендерної рівності в оплаті праці;

17) при затвердженні економічно обґрунтованих тарифів на житлово-комунальні послуги, що надають підприємства, встановлювати норми оплати праці відповідно до норм Генеральної і галузевої угод із застосуванням нормативів чисельності;

18) надавати можливість підприємствам житлово-комунального господарства формувати та використовувати фонд оплати праці за нормативною чисельністю на підставі галузевих норм праці;

19) організовувати і проводити за участю Сторін (щороку) регіональні заходи до Всесвітнього Дня дій за гідну працю (7 жовтня), Міжнародного Дня боротьби з бідністю (17 жовтня) та Всесвітнього Дня соціальної справедливості (20 лютого).

2. Обласна державна адміністрація та обласна федерація роботодавців зобов'язуються:

1) при застосуванні на підприємствах, організаціях не бюджетної сфери усіх форм власності, альтернативних систем оплати праці (безтарифної, грейдової та ін.) встановлювати нижню межу оплати за кваліфіковану працю не нижче від розміру тарифної ставки робітника I розряду в не бюджетній сфері. До розробки та впровадження систем оплати праці на підприємствах в обов'язковому порядку залучати представників профспілок;

2) протягом дії Угоди вживати заходів з метою зменшення не менш як на 3 % частки працівників, які отримують заробітну плату нижче за 1,5 мінімальної заробітної плати, та не менш ніж на 2 % збільшувати частку працівників, які отримують заробітну плату вище ніж 2 мінімальні заробітні плати;

3) забезпечити до кінця 2017 року погашення заборгованості із виплати заробітної плати на економічно активних підприємствах. Не допускати утворення нових зарплатних боргів.

Вжити заходів для повного погашення заборгованості із заробітної плати на підприємствах усіх форм власності;

4) у разі затримки виплати заробітної плати працівникам регулярно надавати профспілці інформацію про наявність коштів на рахунках підприємства.

3. Сторони рекомендують для включення до територіальних угод та колективних договорів питання:

1) при укладанні колективних договорів рекомендувати на підприємствах, які не перебувають у сфері дії відповідної галузевої угоди, застосовувати:

міжкваліфікаційні співвідношення для встановлення годинних тарифних ставок робітників (додаток 1);

мінімальні коефіцієнти співвідношення місячних посадових окладів окремих працівників загальних професій підприємств реального сектору економіки (додаток 2);

мінімальні коефіцієнти міжпосадових окладів керівників, професіоналів і фахівців підприємств реального сектору економіки (додаток 3).

2) коригувати чинні тарифні ставки і посадові оклади штатних працівників підприємств не нижче, ніж коефіцієнт зростання прожиткового мінімуму для працездатних осіб з дати введення чергового його розміру, що приймаються законодавством України;

3) передбачати в колективних договорах заходи, спрямовані на збільшення частки оплати праці в операційних витратах на реалізацію продукції, робіт, послуг;

4) вживати заходів щодо створення у кожному трудовому колективі з чисельністю не менш як 15 осіб комісії по трудових спорах з метою своєчасного розгляду спірних питань.

4. Обласна державна адміністрація зобов'язуються:

1) забезпечити контроль за своєчасною виплатою зарплати працівникам підприємств, установ та організацій усіх форм власності, мінімальних державних, регіональних та галузевих гарантій у сфері оплати праці;

2) здійснювати моніторинг показників заробітної плати в розрізі галузей економіки регіону і своєчасності її виплати та обговорювати результати моніторингу на засіданнях колегії облдержадміністрації;

3) вважати однією з обов'язкових умов затвердження інвестиційних проектів реконструкції промислових і господарських об'єктів встановлення на таких виробництвах рівня заробітної плати не нижче прогнозного середньообласного та відповідного середньогалузевого показника по Україні;

4) у межах повноважень та передбачених бюджетних асигнувань рекомендувати органам місцевого самоврядування:

при підведенні підсумків виконання бюджетів розглядати можливість спрямування частини прибутків місцевих бюджетів на встановлення доплат і надбавок до заробітної плати працівникам бюджетних установ;

при формуванні місцевих бюджетів розглядати питання щодо передбачення коштів на надання фінансової підтримки підприємствам житлово-комунального господарства, які мають заборгованість із заробітної плати перед працівниками, а також які мають заборгованість за спожиті енергоносії, та підприємствам громадського транспорту, що здійснюють перевезення пільгових категорій населення;

здійснювати відшкодування заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з водопостачання та водовідведення, послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій, що виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості послуг тарифам, які затверджувались органами місцевого самоврядування, за рахунок коштів відповідного бюджету;

5) на запит обласної ради профспілок надавати інформацію про стан фінансування з бюджету витрат на оплату праці працівників бюджетної сфери та обсяги заборгованості із заробітної плати і вжиті заходи щодо їх зменшення;

6) запропонувати Головному управлінню Держпраці у Запорізькій області надавати щокварталу соціальним партнерам інформацію щодо кількості наданих приписів стосовно несвоєчасної виплати заробітної плати та про заходи впливу до керівників підприємств, які не виконали приписи;

7) забезпечувати підготовку і розміщення інформації в ЗМІ, проводити засідання за круглим столом щодо негативних наслідків тіньових трудових відносин та виплати заробітної плати в «конвертах»;

8) систематично оприлюднювати в ЗМІ органів виконавчої влади і профспілок інформацію щодо вжитих облдержадміністрацією та профспілками заходів стосовно стану погашення заборгованості з виплати заробітної плати, а також щодо проведених Головним управлінням Держпраці у Запорізькій області перевірок дотримання чинного законодавства з оплати праці на підприємствах усіх форм власності й господарювання та про їх результати;

9) впроваджувати гендерні підходи щодо умов оплати праці, працевлаштування, просування по службі, підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів;

10) проводити інформаційні кампанії для роботодавців, спрямовані на забезпечення гендерної рівності на робочому місці.

5. Запорізька обласна федерація роботодавців зобов'язується:

1) привести розміри діючих тарифних ставок, окладів у відповідність з вимогами чинного законодавства України, нормами Генеральної, галузевих і Територіальних угод, зокрема тих, що стосуються встановлення та дотримання міжкваліфікаційних і міжпосадових співвідношень в оплаті праці різних кваліфікаційних груп працівників;

2) у випадках відмінностей між нормами в оплаті праці, які встановлені Територіальною і галузевими угодами, застосовувати вищі норми;

3) забезпечити повне виконання обов'язку щодо офіційного документального оформлення фактичних трудових відносин з працівниками та виплати їм заробітної плати, збереження та передачі до архівних установ документів особового складу.

Фінансувати заходи на наукове-технічне опрацювання документів особового складу, передання їх у встановленому порядку до архівних установ в ході проведення ліквідації підприємства;

4) забезпечувати умови для здійснення профспілками громадського контролю за додержанням законодавства України, надавати необхідну інформацію та можливість безперешкодного доступу представників профспілок до робочих місць;

5) у разі затримки виплати працівникам заробітної плати, надавати на вимогу профспілок інформацію про наявність коштів на рахунках підприємства відповідно до статті 45 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», а на вимогу працівника – відомості про нараховану і невиплачену йому заробітну плату відповідно до статті 31 Закону України «Про оплату праці»;

6) на підставі письмових заяв працівників-членів профспілок та згідно з умовами колективних договорів роботодавці щомісячно та безкоштовно утримують із заробітної плати і своєчасно та у повному обсязі перераховують утримані суми профспілкових внесків на рахунки первинних профспілкових організацій і не допускають виникнення кредиторської заборгованості;

7) роботодавець у випадку передачі підприємством частини функцій (робіт, послуг) іншому підприємству, з якою пов'язане переведення працівників, гарантує включення у договори, що укладаються в цьому випадку, норм щодо збереження працівникам, які переходять до іншого підприємства, умов оплати праці та її середньомісячного рівня, які вони мали у підприємстві, яке здійснило таку передачу;

8) забезпечення гнучких умов праці для жінок і чоловіків, що мають дітей віком до трьох років, та сприяння реалізації чоловіками права на відпустку по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку та реалізацію жінками можливостей кар'єрного зростання.

6. Запорізька обласна рада профспілок зобов'язується:

1) здійснювати громадський контроль за додержанням на підприємствах, в установах та організаціях законодавства про працю, в тому числі за виконанням договірних гарантій з оплати праці та своєчасністю виплати заробітної плати;

2) надавати консультації та правову допомогу працівникам – членам профспілок у захисті їх прав з питань оплати праці, представляти їх інтереси у комісіях по трудових спорах та судах;

3) постійно проводити аналіз і оцінку стану реалізації законодавства з питань оплати праці, вносити пропозиції щодо його удосконалення;

4) ініціювати укладання колективних договорів на підприємствах, де діють профспілкові організації та забезпечити включення до колективних договорів положень, які стосуються встановлення розмірів тарифних ставок (окладів) робітників, які виконують просту некваліфіковану роботу, а також робітників першого тарифного розряду відповідно до чинного законодавства.

7. Сторони рекомендують для включення до територіальних угод та колективних договорів питання щодо:

1) норм стосовно темпів зростання середньої заробітної плати;

2) норм стосовно мінімальних рівнів в оплаті праці у позабюджетній сфері;

3) заходів, спрямованих на збільшення частки оплати праці в операційних витратах з реалізованої продукції, робіт, послуг;

4) умов та порядку виплати додаткової компенсації у разі несвоєчасності або неповноти виплати заробітної плати не бюджетної сфери;

5) забезпечення нарахування компенсації за несвоєчасну виплату заробітної плати та своєчасну виплату такої компенсації працівникам;

6) забезпечення дотримання вимог частини четвертої статті 77 Бюджетного кодексу України щодо врахування у першочерговому порядку потреби в коштах на оплату праці працівників бюджетних установ відповідно до встановлених законодавством умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати під час затвердження відповідних бюджетів;

7) норм стосовно темпів зростання середньої заробітної плати;

8) норм стосовно мінімальних рівнів в оплаті праці у позабюджетній сфері;

9) заходів, спрямованих на збільшення частки оплати праці в операційних витратах з реалізованої продукції, робіт, послуг;

10) умов та порядку виплати додаткової компенсації у разі несвоєчасності або неповноти виплати заробітної плати не бюджетної сфери;

11) надання працівникам за рахунок коштів підприємства, матеріальної допомоги та одноразових заохочувальних виплат, пов'язаних з їх трудовою діяльністю (матеріальна допомога при наданні щорічної відпустки, при звільненні у зв'язку з виходом на пенсію, одноразова винагорода до ювілейних та пам'ятних дат, професійних свят тощо).

IV. ОХОРОНА ПРАЦІ І ЗДОРОВ'Я, УМОВИ ПРАЦІ ТА ВІДПОЧИНКУ ПРАЦЮЮЧИХ

1. Сторони домовилися:

1) забезпечити здійснення права на охорону праці та соціальний захист працівників відповідно до національного законодавства та міжнародних актів, ратифікованих Україною та передбачених Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом;

2) опрацювати пропозиції щодо удосконалення державної статистичної звітності для об'єктивного спостереження за реальним станом умов та безпеки праці, виробничого травматизму, професійної захворюваності, їх соціально-економічних наслідків, видатків роботодавців на заходи поліпшення умов та безпеки праці;

3) сприяти запровадженню системи управління охороною праці;

4) здійснювати профілактично-відновлювальне лікування та оздоровлення працівників насамперед зайнятих у шкідливих умовах праці, зокрема в санаторіях-профілакторіях, санаторно-курортних закладах шляхом залучення усіх можливих джерел фінансування.

2. Обласна державна адміністрація та обласна федерація роботодавців зобов'язуються:

1) створювати безпечні і здорові умови праці, забезпечувати працівників санітарно-побутовими приміщеннями, засобами індивідуального захисту згідно з чинними законодавчими та нормативними актами. Вживати заходів щодо профілактики виробничого травматизму та профзахворювань. Проводити навчання з працівниками з питань безпечної організації праці на кожному робочому місці та їх дій у надзвичайних ситуаціях і постійно контролювати виконання ними вимог інструкцій і порядку з питань охорони праці та цивільного захисту;

2) сприяти профілактиці захворюванню ВІЛ-інфекцією на робочих місцях. Брати участь у широкому інформуванні та запобіганні інфікуванню ВІЛ серед працюючих. Формувати толерантне ставлення до ВІЛ-інфікованих. Розвивати форми соціальної підтримки і допомоги ВІЛ-інфікованих працівників і їх родин;

3) здійснювати через природоохоронні органи державний нагляд та контроль за дотриманням підприємствами і організаціями законодавства про охорону навколишнього середовища та сплатою ними в установленому порядку платежів за забруднення довкілля;

4) сприяти призначенню пенсій окремим категоріям працівників, професії яких відсутні у Списках № 1 і № 2, залежно від умов праці за результатами атестації робочих місць за рахунок коштів підприємств та організацій, але не раніше ніж за 5 років до досягнення віку, передбаченого ст. 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», в Порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

5) сприяти комплектації амбулаторій сімейної медицини лікарями, фельдшерсько-акушерські пункти - медичними працівниками та організувати систематичне підвищення їх кваліфікації;

6) сприяти профілактиці захворюваності та невиробничого травматизму серед працюючих громадян області та розробляти заходи щодо їх зниження;

7) ініціювати перед Верховною Радою України та Міністерством соціальної політики України питання щодо санаторно-курортного лікування за рахунок коштів Фонду соціального страхування України застрахованих осіб зі шкідливими умовами праці.

3. Запорізька обласна федерація роботодавців зобов'язується:

1) забезпечувати на підприємствах:

повне фінансування заходів, спрямованих на поліпшення стану безпеки та гігієни праці на виробництві;

проведення атестації робочих місць за умовами праці відповідно до нормативних актів, надання пільг та компенсацій працівникам за роботу в шкідливих і важких умовах праці;

своєчасну організацію та проведення медичних оглядів працівників за рахунок роботодавців;

2) створювати служби або призначати відповідальних осіб з охорони праці на підприємствах усіх форм власності;

3) сприяти створенню необхідних умов для роботи представників профспілок з питань охорони праці;

4) здійснювати медичне обслуговування та лікування ветеранів праці підприємств у медичних закладах, які частково фінансуються цими підприємствами на умовах, передбачених у колективних договорах;

5) забезпечувати працівників санітарно-побутовими приміщеннями, засобами індивідуального захисту. Проводити навчання з працівниками з питань безпечної організації праці на кожному робочому місці і постійно контролювати виконання ними вимог інструкцій з питань охорони праці;

6) виконувати вимоги санітарно-побутових і ветеринарно-технічних правил, своєчасно збирати, утилізувати і захоронювати промислові, побутові та інші відходи, дотримуються вимог і правил благоустрою прилеглих територій.

4. Запорізька обласна рада профспілок зобов'язується:

1) Здійснювати громадський контроль за:

додержанням роботодавцями законодавства про охорону праці, створенням безпечних і нешкідливих умов праці, належних виробничих та санітарно-побутових умов, забезпеченням працівників спецодягом, спецвзуттям, іншими засобами індивідуального та колективного захисту; за реалізацією прав громадян у сфері охорони здоров'я, відновленням професійного здоров'я, медико-соціальної допомоги та вносити за результатами цього контролю відповідні подання керівникам підприємств, установ, організацій, державним контролюючим органам, Кабінету Міністрів;

атестацією робочих місць за умовами праці;

дотриманням законодавства щодо відшкодування шкоди, заподіяної працівникам ушкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням ними трудових

обов'язків, правильністю та обґрунтованістю встановлення провини постраждалих на виробництві;

створенням здорових і безпечних умов для відпочинку дітей в оздоровчих таборах;

2) щороку до 1 квітня аналізувати стан охорони праці в області та заслуховувати це питання на президії облпрофради за участю сторін соціального партнерства;

3) не допускати притягнення до відповідальності працівників внаслідок вчинених ними належним чином дій щодо захисту своїх прав з питань охорони праці, або працівників, які відмовились від виконання роботи чи залишили роботу і мали достатні підстави вважати, що вона становить безпосередню й серйозну небезпеку для їх життя чи здоров'я, життя та здоров'я інших людей;

4) у випадку відмови роботодавців усунути порушення трудового законодавства, ініціювати розгляд цих питань відповідними органами державної виконавчої влади, об'єднаннями роботодавців для вжиття необхідних заходів реагування або звернення до судових органів.

5. Сторони рекомендують для включення до колективних договорів питання щодо:

1) оздоровлення працівників, які працюють у шкідливих та важких умовах праці;

2) організації для працівників та представників профспілок на підприємстві, в організації чи установі необхідного навчання з питань охорони праці;

3) організації своєчасного і кваліфікованого надання першої домедичної та невідкладної медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків і аварій на виробництві;

4) безперешкодного доступу до робочих місць представників відповідної профспілки для здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про працю та про охорону праці, соціально-економічних прав працівників;

5) спрямування коштів на охорону праці в обсязі не менше законодавчо встановленого мінімального рівня витрат на охорону праці та коштів, визначених відповідною колективною угодою;

6) запровадження скороченої тривалості робочого часу (із збереженням заробітної плати) для жінок, які мають дітей віком до 14 років або дитину-інваліда без зменшення оплати праці;

7) організації спільної профілактичної роботи сторін соціального діалогу для попередження виробничого травматизму і професійних захворювань у т.ч. шляхом впровадження медичного страхування працюючих, а також реалізації заходів із запобігання поширенню епідемії ВІЛ/СНІДу та туберкульозу у виробничому середовищі;

8) рекомендувати сторонам колективних договорів передбачати можливість створення медичної служби на підприємствах із важкими та шкідливими умовами праці та кількістю працюючих більше 500 чоловік.

V. СФЕРА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ І ЗАДОВОЛЕННЯ ДУХОВНИХ ПОТРЕБ

1. Сторони домовилися:

1) організовувати своєчасне надання пільг населенню шляхом забезпечення прозорості, соціальної підтримки найбільш вразливих верств населення;

2) створювати умови для підвищення тривалості життя шляхом розвитку інфраструктури для занять масовим спортом та активного відпочинку, пропаганди здорового способу життя;

3) використовувати потенціал соціальних служб регіону для залучення осіб з інвалідністю, самотніх людей похилого віку, бездомних осіб та осіб, звільнених з місць позбавлення волі, до суспільного життя та соціально-економічного розвитку регіону;

4) рекомендувати передбачати під час укладання колективних договорів включення положення щодо забезпечення гендерної рівності працівників;

5) не допускати без погодження з профспілками продажу та перепрофілювання дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, баз відпочинку та санаторіїв-профілакторіїв державної та комунальної форми власності;

6) здійснювати подальший розвиток нових альтернативних форм сімейного виховання дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування;

7) забезпечувати відповідно до Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей» відкритість і прозорість та своєчасність проведення тендерних процедур на закупівлю послуг з оздоровлення та відпочинку дітей.

2. Запорізька обласна державна адміністрація зобов'язується:

1) у межах повноважень та передбачених бюджетних асигнувань сприяти відшкодуванню нарахованих населенню субсидій, пільг на житлово-комунальні послуги та стовідсотковому фінансуванню бюджетних організацій для оплати за спожиті комунальні послуги та економічно обґрунтованими витратами на їх виробництво згідно з чинним законодавством;

2) сприяти виділенню та своєчасному перерахуванню підприємствам міського пасажирського та приміського пасажирського електро-, авто-, залізничного та водного транспорту, коштів на компенсацію втрат від перевезень пільгових категорій громадян за рахунок коштів місцевих бюджетів;

3) рекомендувати органам виконавчої влади та місцевого самоврядування:

передбачити фінансову підтримку парків культури та відпочинку відповідно до затверджених місцевих програм;

виділяти кошти для забезпечення опалення в осінньо-зимовий період будинків культури, клубів, бібліотек, музеїв, позашкільних навчальних закладів;

виділяти за наявністю кошти на озеленення територій відповідно до затверджених річних обсягів і наданих фінансових розрахунків;

4) рекомендувати при затвердженні бюджетів міст та районів передбачити необхідні кошти для:

організації безкоштовної освіти дітей з багатодітних і малозабезпечених сімей, дітей-інвалідів, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в позашкільних навчальних закладах (дитячих школах естетичного виховання) сфери культури області відповідно до ст. 26 Закону України «Про позашкільну освіту»;

розвитку територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг), центрів соціальної реабілітації дітей-інвалідів, надання матеріальної допомоги на оздоровлення при виході в основну відпустку для працівників територіальних центрів, на придбання спецодягу і спецвзуття працівникам соціального захисту, кошти на оплату проїзду, пов'язаного з обслуговуванням самотніх і непрацездатних громадян, проходження медоглядів працівниками;

надання додаткової соціальної допомоги студентам з числа сиріт, із малозабезпечених сімей, молодим сім'ям, молодим фахівцям, багатодітним сім'ям, які такої допомоги потребують;

проведення вакцинації проти грипу декретованих груп населення, що найбільш контактують з інфікованими, та схильних до зараження, і за епідпоказаннями;

першочергового оздоровлення дітей, які потребують соціальної уваги та підтримки відповідно до Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей»;

5) рекомендувати органам місцевого самоврядування встановити пільги дитячим оздоровчим закладам з оплати комунально-побутових послуг та сплати місцевих податків і зборів з метою здешевлення вартості путівок;

6) передбачати на період роботи дитячих оздоровчих таборів:

безкоштовне проходження медоглядів дітей та обслуговуючого персоналу, виділивши необхідні бюджетні кошти для цього закладам охорони здоров'я;

супровід транспорту, який перевозить дітей до оздоровчих таборів відповідними структурними підрозділами Головного управління Національної поліції області;

контроль за якістю питної води, харчування;

обстеження на наявність вибухонебезпечних речовин;

дотримання правил пожежної безпеки;

7) надавати пріоритет дитячим оздоровчим закладам області під час організації та проведення державних закупівель путівок на оздоровлення та відпочинок дітей за рахунок коштів місцевих бюджетів;

8) рекомендувати місцевим радам забезпечити перевезення педагогічних працівників, які працюють у сільській місцевості, до місця роботи й додому шкільними автобусами;

9) виділяти, в межах бюджетних асигнувань, кошти для підтримки матеріально-технічної бази закладів культури. Забезпечувати за необхідністю фінансування клубних, бібліотечних, музейних закладів. Сприяти виділенню коштів на комплектування фондів бібліотек області і передплати для них періодичних видань.

3. Запорізька обласна федерація роботодавців зобов'язується:

1) не допускати прийняття рішень про ліквідацію, перепрофілювання, передачу іншому власникові об'єктів соціальної інфраструктури, які належать підприємствам, без відповідного інформування профспілкових органів;

2) рекомендувати роботодавцям надавати матеріальну підтримку працівникам, які опинилися в скрутному становищі, у зв'язку з хворобою та іншими сімейними обставинами. Умови надання такої підтримки визначати у колективному договорі;

3) здійснювати організаційно-технічні заходи щодо зниження собівартості, цін на товари (послуги);

4) сприяти створенню умов для нормального функціонування соціально-культурних об'єктів, які перебувають на балансі підприємств;

5) брати участь в реалізації регіональних програм соціально-культурного і духовного розвитку населення, частковому фінансуванні запланованих культурно-масових і спортивних заходів, свят, змагань;

6) рекомендувати роботодавцям згідно із статтею 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» відраховувати профспілковим комітетам на культурно-масову, фізкультурну, оздоровчу роботу кошти у розмірах, передбачених колективними договорами і угодами;

7) створити працівникам відповідні умови для реалізації їх права на заняття фізичною культурою.

4. Запорізька обласна рада профспілок зобов'язується:

1) здійснювати громадський контроль за тарифами на послуги, які затверджуються місцевими органами виконавчої влади (на житлово-комунальні та транспортні послуги);

2) домагатися включення представників від профспілок до складу комісій, утворених за рішеннями районних державних адміністрацій та виконавчих органів міських рад, які розглядають питання призначення житлових субсидій;

3) розробляти для профспілкових організацій методичні рекомендації щодо соціального захисту працюючих і проводити навчання голів профкомів підприємств та організацій області з цих питань;

4) проводити оздоровлення та відпочинок дітей із залученням додаткових джерел фінансування, не допускати скорочення мережі діючих дитячих закладів оздоровлення та відпочинку;

5) щороку брати участь у:

всеукраїнських та обласних фестивалях аматорської творчості та реалізувати інші культурно-мистецькі проекти;

фізкультурно-масових, спортивних заходах всіх рівнів (всеукраїнських, галузевих та регіональних спартакіадах, змаганнях з видів спорту, кросах, турнірах тощо) серед працівників, членів їх сімей, вихованців дитячо-юнацьких спортивних шкіл;

всеукраїнському огляді роботи профспілок і трудових колективів на кращу організацію літнього оздоровлення і відпочинку дітей;

6) сприяти виділенню коштів за рахунок різних джерел фінансування на утримання дитячо-юнацьких спортивних шкіл, позашкільних та дитячих оздоровчих закладів, на проведення новорічних заходів для дітей та оздоровлення дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з багатодітних і малозабезпечених сімей учасників АТО на період канікул;

7) здійснювати громадський контроль за дотриманням на підприємствах, в організаціях і установах чинного законодавства щодо забезпечення права громадян на освіту, культурний відпочинок, вносити пропозиції щодо удосконалення цієї роботи.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ВЕТЕРАНІВ ПРАЦІ

1. Сторони домовилися:

1) при укладанні галузевих, територіальних угод, колективних договорів на підприємствах різних форм власності передбачити заходи щодо соціального захисту: ветеранів війни та праці, жертв нацистських переслідувань, учасників бойових дій в зоні АТО, членів сімей загиблих (померлих) воїнів, працівників тилу та дітей війни;

2) сприяти через колективні договори здійснювати додаткові виплати до пенсій ветеранам, які мають відповідний стаж на виробництві, одноразові виплати при виході на пенсію, заходи з матеріального заохочення ветеранів які після виходу на пенсію продовжують активно працювати в громадських ветеранських організаціях;

3) не допускати звуження існуючих соціальних пільг, компенсацій, доплат і допомоги ветеранам, передбачених чинним законодавством, обласними програмами, колективними договорами підприємств, вишукуючи можливості для їх збільшення при внесенні змін до законів України «Про статус ветеранів війни та гарантії їх соціального захисту», «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян в Україні», «Про соціальний захист дітей війни та ветеранів війни» та інші;

4) при укладанні колективних договорів на підприємствах різних форм власності передбачати виконання робіт з ремонту житла, складної побутової техніки, по оранці земельних ділянок малозабезпеченим ветеранам із числа ветеранів війни, дітей війни, учасників бойових дій в зоні АТО, інвалідів, надання адресної матеріальної допомоги ветеранам, які опинились у складних життєвих обставинах, виконання ритуальних послуг ветеранам війни та праці, інвалідам, дітям війни та іншим пенсіонерам;

5) здійснювати заходи щодо забезпечення путівками для здоровлення ветеранів війни, праці, дітей війни на базі місцевих санаторіїв, відомчих будинків і баз відпочинку та пансіонатів.

2. Запорізька обласна державна адміністрація зобов'язуються сприяти:

1) виконанню в межах повноважень законів України, постанов Кабінету Міністрів України про соціальний і правовий захист ветеранів та підтримку діяльності ветеранських організацій;

2) сприяти наданню фінансової підтримки громадським організаціям ветеранів та інвалідів, діяльність яких поширюється на територію Запорізької області, на здійснення їх статутних завдань в рамках реалізації Обласної програми соціальної підтримки ветеранів війни, праці, дітей війни, інвалідів, інших соціальних груп населення, що перебувають у складних життєвих обставинах «Назустріч людям» на 2015-2019 роки, затвердженої рішенням 39-ї сесії обласної ради від 25.12.2014 р. № 28;

3) участі представників від обласної державної адміністрації і обласної ради в заходах, що проводяться ветеранськими організаціями з обговорення питань соціально-економічного становища ветеранів, а також участь керівників ветеранських організацій в обговоренні питань соціального та правового захисту ветеранів;

4) оздоровчій реабілітації після перенесених тяжких захворювань ветеранів війни і праці, дітей війни, після поранень і контузій інвалідів АТО та воїнів АТО, сукупний дохід яких не перевищує двох прожиткових мінімумів, у санаторіях і профілакторіях області за рахунок бюджетних та позабюджетних коштів;

5) забезпеченню в обласних та місцевих бюджетах відповідного асигнування на лікування і харчування (згідно з вимогами постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2016 № 34) в палатах центральних районних та міських лікарень, госпітальних відділеннях, обласному госпіталі для ветеранів війни, збільшенню асигнування на придбання ліків для хворих ветеранів війни в стаціонарних медичних установах області;

6) розв'язанню проблем літніх людей з їх забезпечення штучними кришталиками, кардіостимуляторами, ендопротезами, зубопротезуванням, засобами пересування та встановленню тяжко хворим ветеранам слухових апаратів безпосередньо за місцем їх проживання;

7) щорічному обстеженню матеріально-побутових умов ветеранів війни, праці, дітей війни, самотніх літніх людей та інвалідів і наданню тим, які опинились у складному становищі, відповідної допомоги;

8) оперативному розгляду пропозицій з питань соціально-економічного, правового захисту ветеранів та пенсіонерів.

3. Запорізька обласна федерація роботодавців зобов'язується:

1) продовжити практику персонального шефства підприємств, представників приватного бізнесу над сім'ями, які знаходяться на обліку в органах праці та соціального захисту населення, та складаються тільки з непрацездатних осіб з числа ветеранів війни, праці, дітей війни та інвалідів, а також виховують дітей-сиріт, з метою надання їм відповідної допомоги;

2) рекомендувати включення до галузевих і територіальних угод, колективних договорів підприємств різних форм власності, установ і організацій конкретних зобов'язань щодо надання фінансової підтримки ветеранським організаціям.

4. Запорізька обласна рада профспілок зобов'язується:

1) при укладанні колективних договорів на підприємствах різної форми власності передбачити:

заходи щодо соціального захисту ветеранів війни та праці, учасників бойових дій в зоні АТО, дітей війни, інших людей похилого віку;

додаткові виплати до пенсій ветеранам, які мають відповідний стаж роботи на виробництві, одноразові виплати при виході на пенсію, інші заходи матеріальної підтримки ветеранів.

МОЛОДІЖНІ ПИТАННЯ

1. Сторони домовилися:

1) проводити роботу, спрямовану на дотримання та розширення прав і гарантій молоді щодо професійного росту, гідного рівня заробітної плати, створення умов для її духовного і фізичного розвитку;

2) розвивати молодіжну політику, спрямовану на залучення молоді до активної участі в громадській роботі;

3) сприяти реконструкції існуючих та будівництву нових спортивних споруд для широкого залучення населення, в тому числі і молоді, до спорту та здорового способу життя.

2. Запорізька обласна державна адміністрація зобов'язується:

1) здійснювати координацію роботи в області щодо оздоровлення та відпочинку дітей відповідно до Закону України від 04.09.2008 № 375-VI «Про оздоровлення та відпочинок дітей»;

2) здійснювати профорієнтаційну роботу серед учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів;

3) проводити для молоді, в тому числі школярів, «дні відкритих дверей», профорієнтаційні екскурсії з метою ознайомлення з професіями, потрібними на ринку праці.

3. Запорізька обласна федерація роботодавців зобов'язується:

1) передбачати у колективних договорах зобов'язання щодо створення на підприємствах та організаціях області Ради молоді, Ради молодих спеціалістів з метою залучення та закріплення на виробництві молодих працівників;

2) закріплювати за молодими працівниками наставників зі складу висококваліфікованих кадрових робітників та спеціалістів;

3) сприяти задоволенню культурно-освітніх, соціально-економічних, житлово-побутових та оздоровчих потреб молоді.

4. Запорізька обласна рада профспілок зобов'язується:

1) здійснювати громадський контроль за працевлаштуванням молоді, створенням для неї належних умов для адаптації в трудових колективах, підвищенням кваліфікації та професійної майстерності, задоволенням культурно-освітніх, оздоровчих та житлово-побутових проблем;

2) інформувати та ознайомлювати студентську та робітничу молодь з їх обов'язками, правами, гарантіями на здобуття освіти, працевлаштування, працю, задоволення культурних, соціально-економічних, житлово-побутових, оздоровчих потреб шляхом видання інформаційно-довідкової літератури, проведення навчально-інформаційних та освітніх заходів, програм, проектів тощо.

VI. ДОМОВЛЕНІСТЬ СТОРІН З МЕТОЮ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ, КООДИНАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТОРІН, ПОВ'ЯЗАНОЇ З КОЛЕКТИВНО-ДОГОВІРНИМ РЕГУЛЮВАННЯМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ І ТРУДОВИХ ВІДНОСИН

1. Здійснювати соціальний діалог у формі обміну інформацією, консультацій, переговорів, узгоджувальних нарад, робочих зустрічей, засідань за круглими столами, громадських слухань з питань формування та реалізації регіональної соціальної та економічної політики, регулювання трудових, соціальних, економічних відносин.

2. Забезпечувати умови для статутної діяльності профспілок та їх виборних органів. Не перешкоджати створенню і функціонуванню профспілок на підприємствах, в установах і організаціях. Не допускати виникнення кредиторської заборгованості по перерахуванню внесків профспілковим комітетам.

3. Включати до складу колегії обласної державної адміністрації та галузевих управлінь представників від сторони роботодавців та профспілок.

4. Вважати, що висновки та рекомендації, прийняті за результатами проведення соціального діалогу, є обов'язковими для розгляду органами державної влади, організаціями, до яких вони надсилаються, з наступним інформуванням соціальних партнерів.

5. Сприяти:

роботі тристоронніх соціально-економічних рад та укладанню територіальних угод в містах і районах області між місцевими органами влади і самоврядування, організаціями профспілок та об'єднаннями роботодавців;

розповсюдженню принципів соціального діалогу на підприємствах міст і районів області, зокрема на підприємствах з долею іноземного капіталу, транснаціональних компаніях, в організаціях малого підприємництва.

6. Рекомендувати проводити єдину колективно-договірну кампанію по укладанню угод і колективних договорів у такі терміни:

угод на рівні міст і районів – грудень-лютий;

колективних договорів – січень-березень.

7. Брати участь у наданні пропозицій щодо вдосконалення законодавчої і нормативно-правової бази, що стосується соціально-економічного розвитку регіону та соціально-трудових відносин.

8. Головам районних державних адміністрацій, керівникам структурних підрозділів Запорізької обласної державної адміністрації забезпечити взаємодію

з відділенням Національної служби посередництва і примирення в Запорізькій області у напрямку:

поліпшення стану соціально-трудових відносин, запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів) та сприяння їх вирішенню;

обміну інформаційними матеріалами з питань стану соціально-трудових відносин на підприємствах, де мають місце порушення законодавства про оплату праці.

9. Організовувати спільні навчання представників сторін з питань соціального партнерства для підвищення рівня правової культури сторін соціально-трудових відносин.

10. Надавати методичну і практичну допомогу підприємствам, установам, організаціям у питаннях розробки, укладення, реєстрації та виконання колективних договорів.

11. Проводити моніторинг укладення колективних договорів на підприємствах, в організаціях та установах.

12. Відділенню Національної служби посередництва і примирення в Запорізькій області проводити моніторинг по виявленню гострих проблем на підприємствах, в організаціях регіону, які можуть стати причиною конфліктів, страйків, та своєчасно інформувати Сторони Угоди про вжиті заходи щодо врегулювання конфліктних ситуацій.

VII. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Сторони щороку розглядають стан виконання Угоди на засіданнях обласної тристоронньої соціально-економічної ради.

2. Розбіжності та спірні питання, що виникають під час реалізації цієї Угоди, розв'язуються шляхом проведення консультацій і переговорів.

3. Сторони визнають право організацій роботодавців і профспілок, які зареєстровані Головним управлінням юстиції у Запорізькій області, визнані репрезентативними та не брали участі у переговорах, приєднатися до цієї Угоди протягом усього терміну її дії, якщо вони візьмуть на себе зобов'язання щодо її виконання (додаток 5).

4. Сторони створюють умови для інформаційного забезпечення населення регіону щодо стану виконання зобов'язань Угоди шляхом оприлюднення відповідної інформації у ЗМІ та на веб-сайтах сторін.

5. Угоду укладено у чотирьох примірниках по одному примірнику для кожної зі сторін, які мають однакову юридичну силу.

6. Угода набирає чинності з дня підписання та діє до укладання нової або перегляду цієї Угоди.

Голова Запорізької обласної державної адміністрації

_____ К.І. Бриль

«20» червня 2017 року

Голова Ради Запорізької обласної федерації роботодавців

_____ О.С. Головко

«20» червня 2017 року

Голова Запорізької обласної ради профспілок

_____ В.М. Сластьон

«20» червня 2017 року

Додаток 1
до Територіальної угоди
на 2017-2020 роки

МІЖКВАЛІФІКАЦІЙНІ СПІВВІДНОШЕННЯ
для встановлення годинних тарифних ставок робітників

Розряд	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Коефіцієнт	1	1,1	1,35	1,5	1,7	2,0	2,2	2,4

Примітка:

Для працюючих окремих видів підприємств, виробництв, які не увійшли до сфери дії вищевказаної Угоди, характер діяльності яких співпадає з галузями економіки області, де діють свої галузеві угоди, рекомендується застосовувати тарифні коефіцієнти, що передбачені угодами цих галузей.

Для окремих груп працівників, що виконують роботи (надають послуги), не властиві основній діяльності галузі (підгалузі), тарифні коефіцієнти рекомендується встановлювати у колективному договорі з дотриманням гарантій, визначених відповідними галузевими угодами за належністю.

Додаток 2
до Територіальної угоди
на 2017-2020 роки

МІНІМАЛЬНІ КОЕФІЦІЄНТИ
співвідношення місячних посадових окладів окремих працівників загальних професій підприємств реального сектору економіки*

№ з/п	Найменування професій	Мінімальні коефіцієнти до розміру мінімальної заробітної плати
1	Контролери газового господарства, а також вимірювальних приладів та спецінструменту	1,8
2	Завідувачі: канцелярії, архіву, бюро перепусток, господарства, машинописного бюро Оператор котельні.	1,5 – 1,6 1,5
3	Старший: касир, інспектор, табельник; друкарка 1 категорії, секретар-друкарка, експедитор, архіваріус, калькулятор, адміністратор; завідувач камери схову Товарознавець 1-ї категорії Товарознавець 2-ї категорії	1,4 - 1,5 1,5 1,4
4	Касир, інспектор, табельник, друкарка II категорії, експедитор, діловод, обліковець Товарознавець	1,2 – 1,4 1,3
5	Прибиральник виробничих приміщень, двірник, ліфтер	1,1 – 1,2
6	Прибиральник службових приміщень, сторож, контролер, кур'єр, швейцар	1,0

Примітка:

* **Реальний сектор економіки** – сектор економіки, безпосередньо пов`язаний з матеріальним виробництвом, отриманням прибутку та наповненням бюджету.

У випадку відсутності у таблиці найменування окремих професій коефіцієнти співвідношення встановлюються підприємством самостійно.

Додаток 3
до Територіальної угоди
на 2017-2020 роки

МІНІМАЛЬНІ КОЕФІЦІЄНТИ
міжпосадових окладів керівників, професіоналів і фахівців підприємств реального сектору економіки

Найменування посад	Коефіцієнти до посадового окладу техніка (без категорії)
Директор* (генеральний директор, інший керівник)	3,5 – 4,5 (або за контрактом)
Головний інженер, технічний директор, перший заступник директора	2,8 – 3,0
Заступник директора	2,3 – 3,0
Помічник директора	1,8 – 1,9
Головні: Бухгалтер, механік, енергетик, технолог, конструктор, архітектор, начальник виробництва	2,1 – 2,2
Начальники відділів: а) виробничого, технічного, конструкторського, технологічного, технічного контролю, охорони праці; б) фінансового, охорони навколишнього середовища, юридичного, збуту (маркетингу), кадрів (персоналу), зовнішньої кооперації, матеріально-технічного постачання	2,0 – 2,1 1,9 – 2,0
Інженери (конструктор, технолог, енергетик, художник-конструктор); інженери (з організації та нормування праці, з охорони праці); інженери усіх спеціальностей, економіст, бухгалтер, юрисконсульт, психолог, соціолог тощо: провідні 1 категорії 2 категорії 3 категорії без категорії	 1,8 1,6 1,5 1,4 1,3
Техніки усіх спеціальностей: 1 категорії 2 категорії без категорії**	 1,2 1,1 1,0
Менеджер (управитель): з персоналу, з реклами, зі збуту, з логістики, зі зв'язків з громадськістю, із зовнішньоекономічної діяльності	1,4 – 1,6

Рекомендується в колективних договорах підприємств мінімальний діапазон співвідношення між сусідніми кваліфікаційними групами встановити в розмірі 10 – 12 відсотків (див. коефіцієнти за посадою «технік» як приклад).

Розмір посадового окладу «молодшого наукового співробітника» рекомендується встановлювати не нижче окладу «інженера-технолога» (без категорії).

Посадовий оклад головного бухгалтера у випадку його керівництва з питань фінансово-економічної роботи, бухгалтерського обліку руху матеріальних ресурсів, розрахунку заробітної плати може встановлюватися на рівні окладу заступника директора.

При введенні на підприємстві будь-яких інших найменувань посад, не передбачених цією схемою, пропонуємо керуватись найменуваннями посад згідно з чинним Класифікатором професій ДК 003:2010.

У випадку відсутності у наведеній схемі будь-яких посад, мінімальні коефіцієнти визначаються підприємством самостійно у межах запропонованих співвідношень за аналогічними посадами.

(*) Оплата праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, регулюється відповідною постановою Кабінету Міністрів України від 19.05.1999 № 859 (зі змінами і доповненнями).

(**) Посадовий оклад техніка без категорії прирівнюється до місячної тарифної ставки кваліфікованого робітника 3 розряду.

Додаток 4
до Територіальної угоди
на 2017-2020 роки

ПЕРЕЛІК
видів та мінімальних розмірів доплат та надбавок до тарифних ставок, окладів та посадових окладів працівників об`єднань, підприємств та організацій, які мають міжгалузевий характер, для встановлення в колективних договорах

№ з/п	Назва доплат та надбавок	Розміри доплат та надбавок
Доплати:		
1.	За суміщення професій (посад)	одному працівнику не обмежуються максимальними розмірами та визначаються наявністю економії за тарифними ставками та окладами суміщених посад працівників
2.	За розширення зони обслуговування або збільшення обсягу робіт	одному працівнику не обмежуються максимальними розмірами та визначаються наявністю економії за тарифними ставками та окладам, які могли б виплачуватися за умови збереження нормативної чисельності працівників
3.	За виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника	до 100 відсотків тарифної ставки (окладу, посадового окладу) тимчасово відсутнього працівника
4.	За роботу у важких та шкідливих, а також особливо шкідливих та особливо важких умовах праці	за роботу у важких та шкідливих умовах праці – 4, 8 і 12 відсотків; за роботу в особливо важких, особливо шкідливих умовах праці – 16, 20 і 24 відсотки тарифної ставки (окладу)
5.	За інтенсивність праці	до 50 відсотків тарифної ставки (окладу)
6.	На період освоєння нових норм трудових затрат	підвищення відрядних розцінок до 20 відсотків; підвищення тарифних ставок до 10 відсотків

7.	За керівництво бригадою (бригадиру, не звільненому від основної роботи)	доплата диференціюється в залежності від чисельності робітників у бригаді (до 10, від 10 до 25, більше 25 осіб) у межах від 15 до 35 відсотків тарифної ставки розряду, присвоєного бригадиру. Ланковим (якщо чисельність ланки перевищує 5 осіб) встановлюється доплата в розмірі до 50 відсотків відповідної доплати бригадиру
8.	За роботу у вечірній час - з 18 до 22 годин; За роботу у нічний час	20 відсотків годинної тарифної ставки (окладу, посадового окладу) за кожну годину роботи в цей час 35 відсотків годинної тарифної ставки (посадового окладу) за кожну годину роботи в цей час
9.	За наставництво	не менш 20 відсотків тарифної ставки (місячного посадового окладу)
	Надбавки:	
1.	За високу професійну майстерність	диференційовані надбавки за тарифними ставками (окладами) робітників: III розряду – 12 відсотків; IV розряду – 16 відсотків; V розряду – 20 відсотків; VI і більш високих розрядів – 24 відсотки тарифної ставки (окладу)
2.	За класність водіям легкових і вантажних автомобілів, автобусів	водіям: 2-го класу – 10 відсотків; 1-го класу – 25 відсотків установленої тарифної ставки за відпрацьований водієм час
3.	За класність машиністам електровозів, тепловозів, електропоїздів, дизель-поїздів	до 25 відсотків установленої тарифної ставки за відпрацьований машиністом час
4.	За високі досягнення в роботі. За виконання особливо важливої роботи на визначений строк	до 50 відсотків посадового окладу

Примітка: конкретні розміри доплат та надбавок встановлюються у колективних договорах з визначенням порядку їх призначення (зняття).

Додаток 5
до Територіальної угоди
на 2017-2020 роки

ПОРЯДОК
приєднання до Угоди

1. Приєднання до Угоди здійснюється з урахуванням вимог положень Закону України «Про соціальний діалог в Україні».

2. Умовою приєднання до Угоди може бути вступ профспілкової організації (об'єднання) до Запорізької обласної ради профспілок або до відповідної галузевої профспілки, а організації роботодавців – до Запорізької обласної федерації роботодавців, які є сторонами, що уклали Угоду, або рішення виборного органу профспілкової організації (об'єднання) чи організації роботодавців про приєднання до Угоди.

3. Після прийняття відповідного рішення виборним органом профспілкової організації (об'єднання) (далі - профспілка) чи організації роботодавців про приєднання до Угоди до відповідної Сторони надсилається заява про приєднання із зобов'язанням виконувати норми і положення Угоди.

4. Відповідна Сторона протягом 15 днів з дня отримання заяви розглядає її та приймає рішення про приєднання профспілки або організації роботодавців до Угоди.

Рішення оформляється відповідним протоколом і набирає чинності з дня його прийняття.

Копія рішення про приєднання профспілки чи організації роботодавців до Угоди надсилається відповідним Сторонам протягом трьох робочих днів з моменту прийняття рішення.

Якщо протягом 15 днів відповідна Сторона не прийняла рішення щодо приєднання, то профспілка, організація роботодавців вважається такою, що приєдналася до Угоди, про що вона самостійно повідомляє інші Сторони.

5. Профспілка або організація роботодавців після приєднання набуває всіх прав і обов'язків, визначених Угодою.

6. Профспілкам чи організаціям роботодавців не може бути відмовлено в приєднанні до Угоди.

7. Інформація про приєднання профспілки чи організації роботодавців до Угоди публікується у засобах масової інформації.

Додаток 6
до Територіальної угоди
на 2017-2020 роки

Перелік неузгоджених Сторонами положень

1. Сторони не дійшли в ході переговорів згоди з таких питань:

№ пункту (підпункту)	Профспілкова Сторона	Сторона органів виконавчої влади	Сторона роботодавців
1	2	3	4
	РОЗДІЛ ІІІ **Оплата праці**		
	1. Сторони домовились:		
1.	На підприємствах, в організаціях небюджетної сфери усіх форм власності тарифна ставка робітника І розряду встановлюється у розмірі: визначеному чинними колективними договорами, укладеними до набрання чинності цієї Угоди, але не менше 130 % прожиткового мінімуму, визначеного Законом з 1 січня 2017 року; не нижче 128 % прожиткового мінімуму, визначеного Законом, для підприємств, в яких не укладено колективних договорів або положення укладених до набрання чинності Угодою галузевих угод (згідно з реєстром, розміщеним на сайті Міністерства соціальної політики) не регулюють розмір тарифної ставки робітника І розряду.	Підтримано редакцію профспілок	Генеральна угода визначала ставку І розряду лише на 2016 рік (110%). На 2017 рік ставка в ГУ не визначена. Пропозиція: наполягаємо не більше ніж на 110 % прожиткового мінімуму. Закону № 1774 (прикінцеві положення пункту 5) передбачає використання прожиткового мінімуму як бази для формування систем оплати праці.